

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 101/2024 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om de medel som anvendes for at stödja pälsdjursuppfödning

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 101/2024 rd undertecknat av riksdagsledamot Tiina Elo /gröna:

Hur säkerställer regeringen att pälsdjursuppfödarna har möjlighet till och tillräckligt stöd för att avstå från en olönsam näring,

hur förbereder sig regeringen på det sannolika behovet av att betala ersättningar för pälsdjur som avlivas på grund av aviär influensa eller motsvarande smittsamma sjukdomar även under de kommande åren och

anser regeringen att detta är ett motiverat sätt att använda statliga medel på eller kan pengarna reserveras för en kontrollerad avveckling av branschen och avträdelseersättningar?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Det finns inga stöd för att avstå från pälsdjursuppfödning, men pälsdjursuppfödaren har möjlighet att ansöka om stöd för att inleda annan företagsproduktion. Finlands CAP-plan 2023–2027 innehåller åtgärder för att bevilja företagsfinansiering för landsbygden till mikro- och småföretag som är verksamma eller som inleder sin verksamhet på landsbygden inom branscher utanför jordbruket. Stödmottagare kan också vara små och medelstora företag när företaget förädlar jordbruksprodukter. Stöd kan beviljas för inledande av ny företagsverksamhet, utveckling av produkter och tjänster samt för immateriella och materiella investeringar. Finansieringen söks från NTM-centralerna i den egna regionen och de lokala Leader-grupperna, som ger mer information om finansieringsformerna och hjälp i frågor som gäller ansökan om stöd.

Aviär influensa sprider sig via vilda flyttfåglar, särskilt sjöfåglar. Virusets muteras kontinuerligt och bildar olika genotyper som överförs från en fågelart till en annan. Våren 2023 spred sig en ny genotyp till Finland som orsakar sjukdom särskilt i mårar. Pälsdjursuppfödningen i Finland är koncentrerad särskilt till mellersta Österbotten och dess närliggande kommuner. I området finns också många grunda sjöar med stora skrattmåskolonier. I alla dessa sjöar började massdöden av

skrattnåsar i juli 2023 och samtidigt spred sig smittan till pälsdjuren i området. Uppfödarna hade inte kunnat förbereda sig på denna sjukdomsrisk eftersom fågelinfluensa inte tidigare har förekommit i områdets mårkolonier.

När de första fallen av aviär influensa konstaterades i pälsdjursprover som undersöktes av Livsmedelsverket vidtogs åtgärder omedelbart. Finland utsåg sjukdomen nationellt till en annan djursjukdom som ska bekämpas. Detta möjliggjorde att de smittade farmarna med stöd av lagen om djursjukdomar kunde förordnas att inte sprida sjukdomen och att de smittade djuren kunde avlivas. Myndigheterna avlivade sammanlagt cirka 480 000 pälsdjur för att utrota sjukdomen.

Med stöd av 83 § i lagen om djursjukdomar (76/2021) har ägaren rätt att av statens medel få ersättning för ett djur som djurhälsomyndigheten har bestämt att ska avlivas eller slaktas för undersökning av en djursjukdom eller som en åtgärd för sjukdomsbekämpning avseende en sjukdom eller som har dött till följd av en behandling eller annan åtgärd som beslutats i sjukdomsbekämpningssyfte. I ersättning betalas djurets gängse pris. Ersättningen är inte beroende av prövning.

Jord- och skogsbruksministeriet utfärdade den 11 januari 2024 en förordning (14/2024) om försiktighetsåtgärder för förebyggande av överföringen av aviär influensa från vilda djur till pälsdjur. Förordningen förpliktar pälsdjurshållarna att skydda djurhållningsplatserna för sina pälsdjur och foderförråden mot fåglar och andra skadedjur som kan sprida fågelinfluensavirus. Genom förordningen strävar man efter att förhindra kontakt mellan pälsdjur och fåglar. Genom att installera dörrar i skugghusen för pälsdjuren och helt och hållet förse husen med nät hindras fåglar att komma in i dem. Pälsdjurens foder och dricksvatten ska skyddas mot fåglar och deras avföring genom att förhindra fåglarna från att komma in i foderförråden och komma åt vattenkärnen. För att bekämpa andra skadedjur ska farmområdet hållas snyggt och växtligheten låg runt byggnaderna. Tidigare har motsvarande lagstiftning inte funnits på EU-nivå eller nationell nivå och de flesta pälsdjur har inte skyddats från kontakt med fåglar. Pälsdjursfarmernas fågelskydd kommer att övervakas och förekomsten av aviär influensa följs upp regelbundet genom undersökningar av döda djur.

Syftet med ovan nämnda åtgärder är att med tillgängliga medel förebygga att aviär influensa smittar pälsdjur sommaren 2024. Om det trots allt förekommer smittor betalas ersättningarna från moment 30.20.20.2 (Utgifter för djurskydd och bekämpning av djursjukdomar) i budgeten, liksom övriga ersättningar för djur som avlivats för att utrota djursjukdomar.

Med stöd av 88 § i lagen om djursjukdomar går rätten till ersättning helt eller delvis förlorad, om den som har rätt till ersättning har brutit mot författningarna om djurhälsa, till exempel bestämmelserna i förordningen om försiktighetsåtgärder för förebyggande av överföringen av aviär influensa mellan vilda fåglar och tamfåglar. Rätten till ersättning går också helt eller delvis förlorad, om den som har rätt till ersättning har brutit mot lagen om identifiering och registrering av djur (1069/2021), eller lagen om införselkontroll av djur och vissa varor eller mot EU-rättsakter som

genomförts med stöd av nämnda lagar, eller inte har iakttagit ett förvaltningsbeslut som fattats med stöd av lagarna eller rättsakterna i fråga.

Helsingfors 4.4.2024

Jord- och skogsbruksminister Sari Essayah